

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως ισχύει

A. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου I) του ΓΑΚ

Πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα

και να προβλέπεται διαδικασία/μηχανισμός επιβεβαίωσης και παρακολούθησης της συμβατότητας με τα ακόλουθα:

1. Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη και δεν εφαρμόζεται στις ad hoc ενισχύσεις υπέρ μιας τέτοιας επιχείρησης.

2. Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις.

3. Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:

α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·

β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·

γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

4. Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων

1. Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια:

α) για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, εξαιρουμένων των επενδυτικών ενισχύσεων για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων και των ενισχύσεων για το σκέλος του δικτύου διανομής της εγκατάστασης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης: 15 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο.

β) για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας: 15 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά έργο. Όταν η ενίσχυση χορηγείται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 42 του ΓΑΚ: 150 εκατ. ευρώ ετησίως, λαμβανομένου υπόψη του συνδυασμένου προϋπολογισμού όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 42 του ΓΑΚ.

2. Τα όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.

5. Χαρακτήρας κινήτρου¹

Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου, ως ακολούθως:

α) Ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών², που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
- περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·
- τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- κατάλογο των δαπανών του έργου·
- είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο

β) Ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις, πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- ουσιαστική αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιαστική αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιαστική αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.

6. Επιλέξιμες δαπάνες

- Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα.

7. Σώρευση

Η Δ.Α. πρέπει να επιβεβαιώνει κάθε φορά ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του σημείου 4 ανωτέρω και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του εφαρμοστέου κάθε φορά άρθρου του ειδικού μέρους του ΓΑΚ.

Για τον σκοπό αυτό:

- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης·
- Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας·
- Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες·

¹ Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ενισχύσεις είναι αναγκαίες και ότι λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων, ο κανονισμός 651/2014 δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Είναι σκόπιμο οι ενισχύσεις να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης δυνάμει του κανονισμού 651/2014 μόνον εάν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή την ενισχυόμενη δραστηριότητα αρχίζουν μετά την υποβολή γραπτής αίτησης για ενίσχυση από τον δικαιούχο.

² «έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση·

- Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή·
- Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΑΚ.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις θα επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και την καταβολή των ενισχύσεων.

8. Δημοσίευση και πληροφορίες - Υποβολή εκθέσεων

Η Δ.Α. έχει υποχρέωση δημοσίευσης στο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής:

- α) συνοπτικές πληροφορίες ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·
 - β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·
 - γ) πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ.
- Ο δικαιούχος έχει υποχρέωση να αποδεχθεί τη δημοσίευση των στοιχείων του σημείου γ)

Β. Υποχρεώσεις Ειδικού μέρους του ΓΑΚ

Πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις που πηγάζουν από τις διατάξεις των κατά περίπτωση εφαρμοστέων ειδικών διατάξεων ανά κατηγορία ενισχύσεων (Κεφάλαιο ΙΙΙ) του ΓΑΚ.

Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Οι επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους (Κεφάλαιο Ι) του ΓΑΚ και οι παρακάτω προϋποθέσεις του άρθρου 41 του ΓΑΚ:

• Επιλεξιμότητα επενδύσεων

Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε νέες εγκαταστάσεις. Καμία ενίσχυση δεν χορηγείται ούτε καταβάλλεται μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης και η ενίσχυση είναι ανεξάρτητη από την παραγωγή.

• Επιλέξιμες δαπάνες

Επιλέξιμες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής:

α) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, για παράδειγμα ως εύκολα προσδιορίσιμο πρόσθετο κατασκευαστικό στοιχείο σε προϋφιστάμενη εγκατάσταση, αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες

β) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί με βάση παρόμοια, λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, η διαφορά αυτή μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες·

γ) για ορισμένες μικρές εγκαταστάσεις όπου δεν μπορεί να καθοριστεί λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μονάδες παραγωγής περιορισμένου μεγέθους, το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες.

- Μη επιλέξιμες δαπάνες:

Μη επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.

- Η ένταση της ενίσχυσης:

- δεν υπερβαίνει το 45 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το στοιχείο α) ή β) ανωτέρω·
- δεν υπερβαίνει το 30 % των επιλέξιμων δαπανών, εάν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το στοιχείο γ) ανωτέρω.
- μπορεί να αυξηθεί κατά 15% για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5% για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.
- μπορεί να ανέλθει στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών στις περιπτώσεις που η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων. Η εν λόγω διαδικασία υποβολής προσφορών δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις και να προβλέπει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός που συνδέεται με τη διαδικασία υποβολής προσφορών αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό, με την έννοια ότι δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση όλοι οι συμμετέχοντες και η ενίσχυση χορηγείται βάσει της αρχικής προσφοράς του συμμετέχοντος, αποκλείοντας επομένως μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις.

Επενδυτικές ενισχύσεις για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων

Οι επενδυτικές ενισχύσεις για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους (Κεφάλαιο Ι) του ΓΑΚ και οι παρακάτω προϋποθέσεις του άρθρου 47 του ΓΑΚ.

- Επιλεξιμότητα επενδύσεων

- Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων που δημιουργούν άλλες επιχειρήσεις. Τα προς επεξεργασία ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά σε άλλη περίπτωση θα απορρίπτονταν ή θα υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον.
- Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει έμμεσα τους ρυπαίνοντες από επιβάρυνση που πρέπει να τους επιβάλει η ενωσιακή νομοθεσία ή από επιβάρυνση που θεωρείται συνήθης επιχειρηματική δαπάνη.
- Η επένδυση δεν αυξάνει απλώς τη ζήτηση για τα προς ανακύκλωση υλικά χωρίς να αυξάνει συγχρόνως τη συλλογή αυτών των υλικών.
- Η επένδυση υπερβαίνει τη σύγχρονη τεχνολογία.
- Οι ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων, πλην της ανακύκλωσης, δεν απαλλάσσονται κατά κατηγορία βάσει του παρόντος άρθρου.
- Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος άρθρου.

- Επιλέξιμες δαπάνες

Επιλέξιμες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί μια επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης, σε σύγκριση με μια συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ίδιας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης

- Ένταση της ενίσχυσης:

- Δεν υπερβαίνει το 35 % των επιλέξιμων δαπανών
- Μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.
- Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης

Ενισχύσεις για την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών

Οι ενισχύσεις για την εκπόνηση μελετών, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ελέγχων, που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις που αναφέρονται στο παρόν τμήμα συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους (Κεφάλαιο Ι) του ΓΑΚ και οι παρακάτω προϋποθέσεις του άρθρου 49 του ΓΑΚ.

- Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εκπόνησης των μελετών, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ελέγχων, που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις που αναφέρονται στο τμήμα ΙΙ (Ειδικό μέρος) του ΓΑΚ.
- Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών.
- Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μικρών επιχειρήσεων και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μεσαίων επιχειρήσεων.
- Δεν χορηγούνται ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις για ενεργειακούς ελέγχους που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, εκτός εάν ο ενεργειακός έλεγχος πραγματοποιείται επιπλέον του υποχρεωτικού ενεργειακού ελέγχου που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία.

